

РЕШЕНИЕ

№ 13369

гр. София, 31.07.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 141 СЪСТАВ, в публично заседание на шестнадесети май през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: СИЛВИЯ СТ.
ХАЗЪРБАСАНОВА

при участието на секретаря ДЕСИСЛАВА АЛ. ЛАЗАРОВА
като разгледа докладваното от СИЛВИЯ СТ. ХАЗЪРБАСАНОВА
Гражданско дело № 20221110121028 по описа за 2022 година

Производството е по реда на Дял I, глава XII от ГПК.

Образувано е по искова молба на М. И. М., ЕГН *****, срещу М..., БУЛСТАТ ..., с която са предявени осъдителни иски с правно основание чл. 181, ал. 1, вр. ал. 4 ЗМВР и чл. 86 ЗЗД за заплащане на сумата от **4 320 лв.**, представляваща левовата равностойност на дължимата ѝ се за периода от 01.04.2019 г. до 31.03.2022 г. храна в размер на **120 лв.** за всеки месец, ведно със законната лихва от 19.04.2022г. до окончателното изплащане, както и за заплащане на сумата в размер на **696,65 лв.**, представляваща лихва за забава върху главницата за периода от 28.04.2019 г. до 18.04.2022 г. /допуснато изменение в периода на предявения иск по чл.86 ЗЗД с протоколно определение от 07.03.2023 г./

Ищецът М. И. М. твърди, че се намирала в служебно правоотношение с ответника, възникнало въз основа на заповед № К-2290/29.09.2006 г. на министъра на вътрешните работи, като първоначално заемала длъжността „специалист VI степен в група „ИАД“ на сектор „ИАД“ и „ОДЧ“ от Администрация на РГС-ГКПП Аерогари към ГДГП при Национална служба „Полиция“-МВР, а впоследствие със заповед № 8121К-10878/30.11.2020 г. на министъра на вътрешните работи ищцата била преназначена на длъжност „главен експерт в отдел „Координация и административно обслужване“ към дирекция „Координация и информационно-аналитична дейност“ при МВР, считано от 01.12.2020 г. Твърди, че в качеството си на служител по чл. 142, ал. 1, т. 2 ЗМВР имала право да получава левовата равностойност за полагащата ѝ се храна, чийто размер се определял ежегодно със заповед на министъра на вътрешните работи. Твърди, че за периода от 01.04.2019 г. до 31.03.2022 г. не е получавала полагащата ѝ се левова равностойност за храна, чийто размер възлизал на сумата от 120 лв. месечно или общо в размер на 4 320 лв. за 36 месеца. Твърди, че същите следвало да бъдат заплатени до края на текущия месец, за който се отнасяли, като и до настоящия момент не последвало плащане. Поради което предявява настоящите иски за заплащане на левовата равностойност на дължимата ѝ се за периода от 01.04.2019 г. до 31.03.2022 г. храна в размер на **120 лв.** за всеки месец или общо в размер на **4 320 лв.**, ведно със законната лихва от 19.04.2022г. до окончателното изплащане; както и за заплащане на сумата в размер на **696,65 лв.**, представляваща лихва за забава върху главницата за периода от 01.05.2019 г. до 18.04.2022 г. Претендира и разноски по производството.

В срока по чл. 131 ГПК ответникът оспорва предявените искове. Не оспорва обстоятелството, че ищецът заема посочената в исковата молба длъжност при МВР. Навежда твърдения, че доколкото ищецът е държавен служител по смисъла на чл. 142, ал. 1, т. 2 ЗМВР, статутът ѝ се определял от ЗДСл и само в изрично посочените случаи – от нормите на ЗМВР, поради което същият нямал право на левова равностойност за безплатна храна. Твърди, че претендираната от ищцата сума за левова равностойност на храната е била включена при формиране индивидуалната работна заплата на служителката, която включвала освен работна заплата и допълнителни възнаграждения за прослужено време и храна, като процесната сума е била изплатена вече на ищцата с изплащане на индивидуалната ѝ работна заплата през процесния период, поради което счита, че с повторното ѝ плащане, ищцата ще се обогати неоснователно. Признава, че през исковия период не заплащал отделно на ищеца левова равностойност за храна, но твърди, че не дължи отделно плащане, тъй като определената на ищеца основна заплата включвала тази равностойност по чл. 181, ал. 1 ЗМВР, предвид нормата на § 69, ал. 6, вр. ал. 1, вр. § 86 ПЗР ЗИДЗМВР. Оспорва да е налице неравноправно положение по отношение на ищцата спрямо другите служители, визирани в разпоредбата на чл. 142 ЗМВР. Релевира възражение за изтекла погасителна давност на вземанията. Ето защо моли за отхвърляне на предявените искове, като претендира и разноски по производството.

Съдът, след като прецени събраните по делото доказателства и обсъди доводите на страните, с оглед разпоредбата на чл. 235, ал. 2 ГПК, приема за установено от фактическа страна следното:

По делото не е спорно, че ищцата М. И. М. през процесния период 01.04.2019 г. – 31.03.2022 г. е заемала различни длъжности в системата на МВР, последната от които „Главен експерт“ в отдел „Координация и административно осигуряване“ към дирекция „Координация и информационно – аналитична дейност“ при МВР.

Безспорно е между страните, че през исковия период ищцата е полагала труд. Безспорно е между страните, че в рамките на исковия период на ищцата не е заплащана левовата равностойност на храната.

Със заповед № 8121з-1716/28.12.2018 г. (в сила от 01.01.2019 г.), издадена от Министъра на вътрешните работи, се определя левова равностойност на служителите по чл.142, ал.1, т.1 и 3 и ал.1 ЗМВР през 2019 г. в размер на 120 лв. месечно.

Със заповед № 8121з-1464/31.12.2019 г. (в сила от 01.01.2020 г.), издадена от Министъра на вътрешните работи, се определя левова равностойност на служителите по чл.142, ал.1, т.1 и 3 и ал.1 ЗМВР през 2020 г. в размер на 120 лв. месечно.

Със заповед № 8121з-1410/30.12.2020 г. (в сила от 01.01.2021 г.), издадена от Министъра на вътрешните работи, се определя левова равностойност на служителите по чл.142, ал.1, т.1 и 3 и ал.1 ЗМВР през 2021 г. в размер на 120 лв. месечно.

*С оглед на така установената фактическа обстановка, съдът намира **от правна страна** следното:*

По иска с правно основание чл.181, ал.1 ЗМВР.

Основателността на иска се обуславя от установяване от ищеца на наличието на следните предпоставки: 1. служебно правоотношение с ответника в рамките на исковия период, по силата на което е работила при него като държавен служител; 2. основанието за дължимост на претендираната сума; 3. нейния размер. При установяване на посочените обстоятелства в тежест на ответника е да докаже твърдените от него възражения срещу основателността на исковата претенция.

Безспорно е между страните наличието на служебно правоотношение, в рамките на което в процесния период и към момента на предявяване на иска ищцата е заемала различни длъжности в структурите на МВР, което се потвърждава от представената кадрова справка, според което М. М. е назначен на работа в МВР на 10.10.1988 г. на длъжност „технически сътрудник“/оператор на пулт/ в отдел СОТ при Софийско градско управление на МВР като последователно е заемала следните длъжности: контролор в отдел СОТ при Софийско

градско управление на МВР от 01.12.1988 г. до 15.03.2001 г.; граничен полицаи в 03 отделение на група „Охрана и придружаване на български граждани и чужденци“ към РГС – София при Национална служба „Гранична полиция“ от 15.03.2001 г. до 25.02.2004 г.; специалист I степен в група; от 25.02.2004 г. до 01.09.2006 г. - специалист I степен в група „Информация и анализ“ към отдел „Информация и комуникация“ от Администрацията на РГС - ГКПП Аерогари при Национална служба „Гранична полиция“; от 01.09.2006 г. до 01.05.2008 г. - специалист VI в група „Информация, анализ и деловодство“ на сектор „Информация, анализ и деловодство“ към РГС - ГКПП Аерогари при Национална служба „Гранична полиция“; от 01.05.2008 г. до 22.07.2010 г. - специалист V степен в група „Информация, анализ и деловодство“ на сектор „Информация, анализ и деловодство“ към РГС - ГКПП Аерогари при Национална служба „Гранична полиция“; от 22.07.2010 г. до 17.01.2012 г. - началник на група „Административно обслужване“ от Администрацията на Регионална дирекция „Гранична полиция“ - Аерогари при Главна дирекция „Гранична полиция“ - МВР; от 17.01.2012 г. до 27.08.2015 г. - специалист II степен в 01 сектор „Организация и координация“ към 03 отдел „Административна координация“ при САД „Координация и информационно - аналитична дейност“ - МВР; от 27.08.2015 г. до 01.02.2017 г. - специалист I степен в сектор „Организация и координация“ към отдел „Административна координация“ при дирекция „Координация и информационно - аналитична дейност“ - МВР; - от 01.02.2017 г. до 01.12.2020 г. - главен експерт в отдел „Координация и контрол“ при дирекция „Координация и административно обслужване“ - МВР; - от 01.12.2020 г. - главен експерт в отдел „Координация и административно осигуряване“ при дирекция „Координация и информационно - аналитична дейност“ - МВР, която заема и към настоящия момент.

Със заповед № 352/12.05.2001 г. ѝ е присвоено звание „сержант“ от МВР. Със заповед № 2350/01.07.2003 г. ѝ е присвоено звание „старши сержант“ от МВР. Със заповед № К-700/23.02.2004 г. ѝ е присвоено звание „лейтенант“ от МВР. Със заповед № К-2290/29.09.2006 г. ѝ е присъдена категория „Г“ III степен. Със заповед № 255/21.01.2010 г. ѝ е присъдена категория „Г“ III степен – инспектор. Със заповед № К-8435/14.07.2010 г. ѝ е присъдена категория „В“ – старши инспектор. Със заповед № 8121К-1388/26.02.2018 г., считано от 01.03.2018 г. служителят е повишен във II младши ранг. Със заповед № 8121К-3509/15.02.2021 г., считано от 01.03.2021 г. служителят е повишен във I младши ранг.

Спорният по делото въпрос е дали при уреждане на статута на ищцата се прилага и специалния ЗМВР, дали за държавни служители по смисъла на чл. 2, ал. 1 ЗДСл статутът им се урежда единствено от ЗДСл или ЗДСл се прилага единствено, доколкото в специалния ЗМВР не са предвидени изключения, касаещи статута на лицето, заемащо служебно правоотношение и съобразно правната уредба на ЗМВР /в сила от 28.11.2014 г./ и подзаконовите нормативни актове, относно прилагането на ЗМВР на кои служители на МВР се следва храна или левовата ѝ равностойност.

Настоящият съдебен състав, че правният статут на служителите по чл. 142, ал. 1, т. 2 ЗМВР в т. ч. и на ищцата се урежда както от общия ЗДСл, така и от специалния ЗМВР. В чл. 142, ал. 4 ЗМВР се посочва, че статутът на държавните служители по чл. 142, ал. 1, т. 2 се урежда със ЗДСл, но тази разпоредба следва да се тълкува във връзка с изричния текст на специалния закон, а именно: чл. 1 ЗМВР, който има характер на обща разпоредба, определяща предметния обхват за закона, и гласи, че ЗМВР урежда принципите, функциите, дейностите, управлението и устройството на МВР и статута на служителите в него. Посочената разпоредба представлява общо положение, като дава основание останалите текстове в него да се тълкуват във взаимовръзка с нея. Ето защо, разпоредбата на чл. 142, ал. 4 ЗМВР, според която статутът на държавните служители по чл. 142, ал. 1, т. 2 се урежда със ЗДСл, също следва да се тълкува във връзка с чл. 1 ЗМВР. Следователно, общите разпоредби относно статута на държавните служители ще се прилагат и по отношение на служителите по чл. 142, ал. 1, т. 2 ЗДСл само и единствено при липсата на изрично специално правило в ЗМВР, което би довело до дерогиране на общия закон. Изключването изцяло на статута на държавните служители по чл. 142, ал. 1, т. 2 ЗМВР от приложното му

поле би било в противоречие с основните принципи на управление на държавната служба в МВР, посочени в чл. 141 ЗМВР. Съгласно чл.181, ал.1 ЗМВР на служителите на МВР се осигурява храна или левовата ѝ равностойност. С оглед липсата на изрично разграничение в посочената норма, следва да се приеме, че такова право имат всички служители на МВР. В случая, този извод не се опровергава от уредбата в специалната Наредба № 81213-773 от 01.07.2015 г. за условията и реда за осигуряване на храна или левовата равностойност на служителите на Министерството на вътрешните работи, която в чл. 1 от предвижда, че определя условията и реда за осигуряване на храна или левовата равностойност на служителите на МВР по чл.142, ал. 1, т. 1 и 3 ЗМВР и по § 86 от ПЗР на ЗИД на ЗМВР. Това е така, тъй като законът не делегира на Министъра на вътрешните работи да определя кои лица следва да получават храна или парична равностойност, а единствено възлага с подзаконов нормативен акт да се определят условията и редът за предоставяне на сумите и доволствията по чл. 181, ал. 1-3 ЗМВР /ал. 4 на чл. 181 ЗМВР/. В този смисъл за отговор на въпроса кои лица имат право на безплатна храна или левовата равностойност следва да се изходи единствено и само от ЗМВР. Нещо повече, дори да се приеме, че е налице противоречие между разпоредбата на чл. 1 от Наредба № 81213-773 от 01.07.2015 г. за условията и реда за осигуряване на храна или левовата равностойност на служителите на Министерството на вътрешните работи и специалния ЗМВР, до какъвто извод съдът не достига, то следва да се приложи разпоредбата на акта от по-висока степен, т.е. чл. 181, ал. 1 ЗМВР. На следващо място, освен буквалното и граматическо тълкуване на посочената разпоредба, следва да бъдат съобразени и принципите на управление на държавната служба в МВР и най-вече тези за забрана за дискриминация и обективност, тъй като в противен случай дългогодишни държавни служители от системата на МВР биха били поставени в неравностойно положение спрямо другите служители на МВР, които са назначени по трудово, респ. по служебно правоотношение по ЗМВР. Не би отговаряло на принципите и духа на закона тълкуване, при което за сходни длъжности на лицата по трудови правоотношения се осигурява храна или се изплаща левовата равностойност, а на тези по служебно правоотношение по чл. 142, ал. 1, т. 2 ЗМВР – не. Според § 69 от ПЗР на ЗМВР /в сила от 01.02.2017 г./ служебните правоотношения на държавните 3 служители в МВР, за които се прилага § 86 от ЗИД на ЗМВР, и които към датата на влизане в сила на този закон заемат длъжности за държавни служители с висше образование и притежаващи висше образование, с изключение на тези от Медицинския институт на МВР и на тези по § 70, ал. 1, т. 1, се преобразуват в служебни правоотношения по ЗДСл, считано от датата на влизане на този закон в сила. Следователно, на служителите, чиито правоотношения по силата на закона се преобразуват в служебни такива по ЗДСл, също се дължи левова равностойност на храната по чл. 181, ал. 1 ЗМВР, или – изрично ЗМВР урежда, че в хипотези на преобразуване по силата на закона на правоотношенията със служителите в такива по чл. 142, ал. 1, т. 2 ЗМВР се дължи левова равностойност за неосигурена храна. Такова следва да бъде разрешението и при сключването на служебно правоотношение по чл. 142, ал. 1, т. 2 ЗМВР предвид разпоредбата на чл. 181, ал. 1 ЗМВР и с оглед справедливото и равно третиране на работниците и служителите в системата на МВР. Изложеното обосновава извод, че обстоятелството, че ищцата е имала качеството на служител по чл. 142, ал. 1, т. 2 ЗМВР поражда правото и да получи от работодателя си храна или левовата равностойност, предвидени в специалните разпоредби, уреждащи правния статут на лицата, работещи в системата на МВР. Съгласно чл.4 от Наредба № 81213-773 от 1.07.2015 г. за условията и реда за осигуряване на храна или левовата ѝ равностойност на служителите на Министерството на вътрешните работи, служителите на МВР, на които не се осигурява храна, получават ежемесечно левовата ѝ равностойност, която се определя ежегодно със заповед на министъра на вътрешните работи. В случая не се спори между страните, че през исковия период ищецът е полагал труд. Не се твърди и установява да му е била осигурена храна, с оглед на което следва да се приеме, че в негова полза е възникнало вземане за левовата ѝ равностойност. Последната се определя ежегодно със заповед на министъра на вътрешните работи, каквито в случая се явяват заповед № 81213-1716/28.12.2018 г., заповед № 81213-1464/31.12.2019 г. и заповед № 81213-1410/30.12.2020 г., издадени от Министъра на

вътрешните работи. В последните е посочено, че се отнасят за служителите на МВР по чл. 142, ал. 1, т. 1 и 3 и ал. 3 ЗМВР. Доколкото обаче се достигна до извод, че ответникът дължи левовата равностойност на неосигурена храна и на служителите по чл. 142, ал. 1, т. 2 ЗМВР, каквото качество несъмнено има и ищцата, и предвид липсата на правна уредба относно нейния размер, то по аналогия съответно приложение следва да намерят правилата именно на посочените подзаконови нормативни актове. Размерът и доволствията, които се дължат на всички служители на МВР в това число и на ищцата, се определят ежегодно със заповед на Министъра на вътрешните работи. В случая от представените по делото заповед № 8121з-1716/28.12.2018 г. (в сила от 01.01.2019 г.); заповед № 8121з-1464/31.12.2019 г. (в сила от 01.01.2020 г.) и заповед № 8121з-1410/30.12.2020 г. (в сила от 01.01.2021 г.), се установява размерът на полагащата се сума за непредоставената безплатна храна, а именно: по 120 лв. месечно за периода 01.02.2019 г. – 31.01.2022 г. Следователно, дължимото обезщетение за неосигурена храна за периода от 01.04.2019 г. – 31.03.2022 г. /36 пълни месеца/, се равнява на сумата от общо 4 320 лв. По изложените съображения искът се явява основателен в пълния му предявен размер.

От страна на ответника е заявено възражение за давност. Искът е предявен на 19.04.2022 г., с оглед на което погасени по давност се явяват вземанията, станали изискуеми преди 19.04.2019 г., с оглед периодичния им характер, а в случая такива не се претендират. Не се спори между страните, че сумите са дължими до 27-мо число на текущия месец, с оглед на което вземането за първия месец от исковия период – м.04.2019 г., става изискуемо на 27.04.2019 г., поради което възражението се явява неоснователно.

По иска с правно основание чл. 86 ЗЗД.

Задължението е парично, поради което в случай на неизпълнение длъжникът дължи обезщетение в размер на законната лихва от деня на забавата съгласно чл.86, ал.1 ЗЗД. Предвид основателността на главния иск, основателна се явява и акцесорната претенция за мораторна лихва в размер на сумата 695,65 лв. за периода 28.04.2019 г. до 18.04.2022 г., като относно началния момент, от който се претендира лихвата, не е налице спор между страните.

По разноските.

С оглед изхода на спора в полза на процесуалния представител на ищеца – адв. Л., следва да се присъди, на основание чл.78, ал.1 ГПК, сумата от 832,40 лв. разноски по делото за адвокатско възнаграждение. Съдът намира за неоснователно възражението за прекомерност на претендираното адвокатско възнаграждение, като съобрази естеството на правния спор, вида и обема на осъществената правна защита, в т.ч. процесуално представителство в две проведени открити съдебни заседания, както и нормата на чл.7, ал.2, т.2 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения – в ред. преди изм. ДВ, бр. 88/04.11.2022 г., приложима към момента на сключване на договора за правна защита – 17.03.2022 г., минималният размер по която не е надвишен, обуславящ извод за неговата прекомерност. Ответникът няма право на разноски по делото. Ответникът следва да бъде осъден да заплати, на основание чл.78, ал.6 ГПК, по сметка на СРС сумата от 200,66 лв. държавна такса за производството и 150 лв. депозит за експертиза по сметка на съда. На процесуалния представител на ищеца следва да се присъди адвокатско възнаграждение при условията на чл.38, ал.1, т.3 и ал.2 ЗА.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА М..., БУЛСТАТ ..., със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. ... да заплати на М. И. М., ЕГН *****, с адрес: гр. София, ж.к. ..., на основание чл. 181, ал. 1 ЗМВР, във вр. чл. 142, ал. 1 ЗМВР, сумата от **4320,00 лева**, представляваща левовата равностойност на дължимата ѝ се за периода от 01.04.2019 г. до 31.03.2022 г. храна в размер на **120 лв.** за всеки месец, ведно със законната лихва от 19.04.2022г. до окончателното

изплащане, както и на основание чл.86 ЗЗД сумата от **696,65 лв.**, представляваща лихва за забава върху главницата за периода от 28.04.2019 г. до 18.04.2022 г..

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 6 ГПК М..., БУЛСТАТ ..., със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. ... да заплати по сметка на **СОФИЙСКИЯТ РАЙОНЕН СЪД**, сумата от **200,66 лв.** държавна такса за производството и **150 лв.** депозит за експертиза по сметка на съда.

ОСЪЖДА на основание чл. 38, ал. 2 ЗА, М..., БУЛСТАТ ..., със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. ... да заплати на адвокат Д. П. Л., ЕГН *****, с адрес на упражняване на дейността гр.София, ул. ..., вх.Б, ет.4, ап.10, адвокатско възнаграждение за осъществено процесуално представителство по делото на М. И. М., ЕГН *****, в размер на **832,40 лева**.

Решението подлежи на обжалване с въззивна жалба пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчване на препис от същото на страните.

Препис от решението да се връчи на страните на основание чл.7, ал.2 ГПК.

Съдия при Софийски районен съд: _____